

Verlag Excursie Jongeren Groep naar DUIN EN KRUIDBERG

7 mei 1977

Met een, voor de J.G. erg goede, opkomst van zes man (E. Blaas, W. Haver, E. Kraak, E. Smallegange, J. Tromp en o.g.) vertrokken we om 8.30 uur vanaf het Surinameplein, om via Osdorp naar Halfweg te fietsen. Het was stralend weer, met een geheel onbewolkte hemel en een prettige temperatuur; de matige ZW-wind veronaangenaamde de fietstocht niet al te erg.

Bij Halfweg aangekomen, besloten we om eerst te gaan kijken op het stuk Sloterdijk daar. In de Kleine Braak fourageerden 11 kluten en een tureluur; in de Grote Braak ernaast zwommen een ô slobend en een ô tafeleend, terwijl we een futennest, met beide futen erbij, in het riet ontdekten, waarin zich ook een kleine karekiet en een snor lieten horen. Hierna reden we door naar de Houtrakpolder, waar we over de weg langs de spoorbaan richting Spaarndam fietsten. Vlakbij de "batterij", het piepkleine natuurreservaatje aldaar, zaten twee oeverzwaluwen op een electriciteitsdraad; een paartje grutto's met twee jongen fourageerde in het gras.

Op de weg naar Spaarndam was niet veel te zien; slechts een enkele gele kwikstaart en een zingende ô grasmus werden gesignaleerd. En zo kwamen we al vrij vroeg bij Duin en Kruidberg aan.

Dit is een + 360 ha groot duingebied, dat pas is aangekocht door Natuurmonumenten en nog in betrekkelijk ruige staat verkeert. Bij de meeste vogelaars is dit schitterende gebied nog vrij onbekend. Leden van Natuurmonumenten - maar dat zijn vanzelfsprekend alle VWG-leden - hebben er vrije toegang. Anders moet men zich een Jaarkaart aanschaffen; verkoop van Dagkaarten is er niet meer bij.

We besloten heen te gaan over de z.g. "Noordweg" en terug over de "Zuidweg". De heenweg voerde ons allereerst door een bosgebied, waar wij werden verwelkomd door 3 boomklevers. Even verderop liet een fluiters zijn droge triller horen, en iets later liet hij zich ook goed zien. Ook de eerste zingende nachtegaal van vandaag liet niet lang op zich wachten, al waren ze in dit bos minder talrijk dan je zou denken. Verder hoorden we nog een zwarte mees en enkele gekraagde roodstaarten zingen; ook een goudhaantje liet zich horen. Waar, aan de rand van het bos, een dicht met struiken begroeide duinpan zich uitstreckte, kwetterden een drietal barmsijzen in het rond.

Het bos werd, hoe verder we liepen, steeds dunner; we hoorden opnieuw gekraagde roodstaarten, evenals koekoeken, en verder de gebruikelijke zangertjes; een boomvalk vloog laag over het geboomte.

Op het laatst bestond dit bos nog slechts uit verspreid staande dennen, waar een kuifmees zich nog liet zien, maar dan was het echt afgelopen: hier begon het echte duingebied. Dit duingebied was overigens vrij dicht begroeid met struiken; het maakte een veel "wildere" indruk dan bijv. dat in de AW-duinen.

In deze dichte struikbegroeiing bleek de nachtegaal zich opperbest thuis te voelen; we hoorden hier deze dag tenminste tientallen zingende ôô. Eén had in zijn ijver een voor een nachtegaal ongebruikelijke zangpost ingenomen: hij zat boven in een paal, die zeker 1 m uitstak boven de omringende vegetatie.

Ook de boompiepers lieten zich in groot aantal horen. Hier en daar zong ook de grasmus, terwijl we slechts éénmaal een braamsluiper hoorden zingen. Enkele malen zagen we een boomvalk overvliegen, en natuurlijk lieten ook de wulpen merken dat zij er waren.

Bij een kleine boomgroep hoorden we groene en grote bonte specht, terwijl wij tevens diverse tortelduiven en opnieuw een zingende gekraagde roodstaart opmerkten. Een onvolwassen bruine kiekendief verdween, achtervolgd door zwarte kraaien, achter een duintop.

Diverse overvliegende bergeenden en een troep meeuwen attendeerden ons er op, dat we in de buurt van een plas moesten zijn. Na enig zoeken vonden we deze plas ook. Er zwommen 2 futen, diverse berg- en kuifeenden. Op de oever zaten wat zilvermeeuwen, met tussen hen in 3 kleine (intermedius) mantelmeeuwen en een 2e jaars grote mantelmeeuw. Wat afzijdig van de rest hielden zich 3 drieteenmeeuwen op. Verder fourageerden op de oever een kleine plevier en een oeverloper; toen we een stuk om de plas liepen, stootten we bovendien een regenwulp op, die zich al "biberend" uit de voeten maakte.

In het duingebied, waar we nu doorliepen, - en dat, zoals later bleek, tot Midden Herenduin behoorde-, zagen we eigenlijk alleen maar een hoeveelheid tapuiten; één paartje hiervan zat bij de ingang van een konijnenhol.

Spoedig kwamen we weer op Duin en Kruidberg. Bij het begin van de Zuidweg beklommen we de zeereep; op zee dobberden 4 zwarte zeeëenden en erboven vlogen wat ondetemineerbare sterntjes. Op deze Zuidweg, die veel drukker was dan de Noordweg, en die we ook in een veel sneller tempo aflegden, zagen we niet zoveel. Wél nog in een dennenbos de enige glanskop van vandaag, en ook weer opnieuw een overkwetterende barmsijs. Leuk was de waarneming van een prachtig mannetje bonte vliegenvanger, die zich vlakbij ons in een struik ophield.

Alles bij elkaar toch een goed geslaagde excursie, waarop in totaal 86 verschillende soorten werden waargenomen.

Remco Daalder
Veluwelaan 9
Amsterdam -1010

mei 1977, RD/vDr

<u>INHOUD:</u>	<u>blz.</u>
De zang van de Noordse Nachtegaal, A.N. Swart	1
Excursie Jongeren Groep naar Duin en Kruidberg, 7-5-'77. R. Daalder	2
Terugkeer Zomervogels/Broedvogels Asd Bos, J.H.U. van Drooge	4
Nestkasten Amstelveen, 1976, W. Stritter	6
Waarnemingen Amstelveen, W. Stritter	8
Amsterdamse Bos, 2e kwartaal + enkele juli-wng.-en J.H.U.v. Drooge	9
Groot Amsterdam, 2e kwartaal, en gegevens over de Gaasperplas en Waterland, 1e kwartaal, E.J.M. Veling	18
Ontvangen Litteratuur	25
Aankondiging excursie Schiermonnikoog, 8 en 9 oktober 1977	27

vDr